

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Rækkevidden af den foreløbige beslutning om et nyt uddannelses- og institutionslandskab

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) har vurderet, at der er behov for at udarbejde et notat, der præciserer de forventede rammer i forhold til den del af omlægningsprocessen, der vedrører den foreløbige beslutning om et nyt uddannelses- og institutionslandskab.

I den udmeldte procesplan for omlægningen er beslutningen om det fremtidige landskab delt op i hhv. en *foreløbig* og en *endelig* beslutning. Denne opdeling er anvendt, da der dels er et grundlæggende hensyn til, at endelige udmeldinger forudsætter, at der er vedtaget det fornødne lovgrundlag, og dels af hensyn til institutionernes planlægningshorisont.

I første halvår af 2027 forventes det, at børne- og undervisningsministeren træffer en foreløbig beslutning om det forventede nye institutionslandskab, herunder de forventede fusioner og spaltninger. Den foreløbige beslutning forventes endvidere at indeholde en foreløbig tilkendegivelse om den forventede udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser.

I første kvartal 2028 forventes det, under forudsætning af at det fornødne lovgrundlag er vedtaget, at børne- og undervisningsministeren træffer endelig beslutning om det nye uddannelses- og institutionslandskab, herunder endelig beslutning om udbudsplaceringen af førnævnte uddannelser. Ikrafttrædelsen for virkningen af de institutionsændringer, som ministeren træffer beslutning om, forventes for de institutioner, der bliver omfattet af institutionsændring, at være den 1. januar 2028. Fusioner og spaltninger forventes således at få virkning med tilbagevirkende kraft.

I dette notat uddybes og præciseres rækkevidden af de foreløbige beslutninger, herunder hvilke muligheder og beføjelser institutionerne har frem til, at der er truffet endelig beslutning. Notatet skal derfor læses i sammenhæng med og i forlængelse af det allerede offentliggjorte materiale af 30. januar 2026. Følgende fremgår i beskrivelsen af fase 3 (ud af de i alt 5 faser) i processen i det allerede offentliggjorte materiale (jf. *Uddybning af processen for omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet*):

"Institutionerne kan med den foreløbige beslutning om et nyt institutionslandskab fortsætte overvejelser om bl.a. behovet for tilpasninger af bygningsmassen, evt. samarbejder med andre institutioner, evt. inddragelse af kommunen i forhold til fremtidig lokalplanlægning mv. Herunder kan institutionerne gå i dialog og indgå i drøftelser med hinanden samt igangsætte

planlægningsarbejde. Institutionerne kan imidlertid ikke ud fra den foreløbige beslutning foretage juridiske eller økonomiske dispositioner som den forventede nye institution. Indtil den endelige beslutning om nyt uddannelses- og institutionslandskab er truffet i 1. kvartal 2028, og institutionsændringen som følge heraf er gennemført, skal institutionerne agere som den eller de juridiske enhed(er), der følger af de respektive institutioners vedtægt.”

I løbet af 2. halvår af 2027 (fase 4) vil de institutioner, der forventeligt berøres af en fusion og/eller en spaltning – som følge af en foreløbig beslutning – blive bedt om at sende yderligere materiale til STUK med henblik på gennemførelse af institutionsændringen. Endvidere vil institutionerne i denne fase kunne igangsætte forberedelsen og planlægningen af de forventede udbud af nye uddannelser, som ligeledes udmeldes i de foreløbige beslutninger.

Der er, jf. ovenfor, en række begrænsninger i forhold til rækkevidden af de statsfinansierede selvejende institutioners beføjelser og handlerum på baggrund af ministerens foreløbige beslutning. Omvendt er der samtidigt et vist manøvrerum til at arbejde efter den foreløbige beslutning, der er truffet. Det følger heraf, at institutionerne – ligesom ved godkendelse af en screeningsansøgning om en fusion eller spaltning – kan begynde at forberede sig på og arbejde i retning af det forventede nye landskab. Det forventes i den forbindelse, at en del af det materiale, som STUK vil efterspørge undervejs, ofte kan kræve og forudsætte, at institutionerne indhenter ekstern bistand til at besvare juridiske og økonomiske anliggender vedr. bl.a. åbningsbalancer, diverse redegørelser mv. Det er derfor muligt og legitimt for den enkelte institution i denne del af processen bl.a. at afholde udgifter til revisor og advokat. Ligeledes kan der også være relevante sonderinger i forhold til lokalplanlægning, servitutter mv., som med fordel kan afklares i en forberedende fase. Dertil kommer, at det kan afklares nærmere, hvad det fremadrettede behov forventes at være med hensyn til faglokaler, faciliteter, værksteder mv.

Der vil også inden for formålet og de gældende regler kunne foretages prioriteringer og afsættes ressourcer inden for institutionens økonomiske ramme med blik for processen i de efterfølgende år. Det vil fx kunne overvejes, om der skal etableres tværgående arbejdsgrupper på ledelses- og medarbejderniveau, som planlægger mål for og initiativer til den videre proces. Desuden vil der ofte være centrale fokusområder og planlægningsopgaver relateret til bl.a. strategi, kommunikation, værdier mv. Inden for det eksisterende handlerum kan institutionerne desuden begynde at forberede – men ikke iværksætte – den fremtidige harmonisering af administrative arbejdsgange, såvel som interne personalepolitikker og vilkår. Dette kan mindske forskellene og gøre overgangen til en ny institution nemmere. Til det formål vil der kunne afholdes møder, workshops samt udarbejdes planer, procespapirer og lignende.

STUK vil som led i omlægningen anmode om en række fornødne dokumenter og beskrivelser, og styrelsen vil være behjælpelig med at afklare eventuelle spørgsmål undervejs i processen.

Institutionerne har endvidere mulighed for at indlede dialog med Freja Ejendomme A/S med henblik på et eventuelt salg af en eller flere af institutionens ejendom(me), jf. udmeldt brev om salg af bygningsmasse til Freja Ejendomme A/S af 10. december 2025. Et evt. samarbejde med Freja Ejendomme A/S kan afklares gennem et uforpligtende, indledende møde med Freja Ejendomme A/S. Ligeledes vil det ofte være relevant at tage en indledende dialog med leverandører af it- og studieadministrative systemer, da fusioner og spaltninger af institutioner ofte medfører afledte komplekse it-mæssige opgaver.

Den centrale afgrænsning i forhold til ovenstående er, at den enkelte institution ikke – på baggrund af en foreløbig beslutning – kan agere som en eventuel ny juridisk enhed og træffe dispositioner som en sådan. Alle prioriteringer og ressourceallokering finansieres inden for den eksisterende institutions økonomiske ramme og godkendes under denne bestyrelses ansvar. Indtil den endelige beslutning om et nyt uddannelses- og institutionslandskab er truffet, skal de enkelte institutioner dermed agere som den juridiske enhed, der følger af de respektive institutioners vedtægt.